

Møtereferat fra gjennomført konsultasjon med Gielas Reinbeitedistrikt - Søsterbekk kryssingsspor

Konsultasjon, jf. sameloven kapittel 4	
Gielas Reinbeitedistrikt	Planidentitet: PlanID 2023007
Arkivsak: 23/2915	Møtested og dato: Narvik rådhus, 10.04.2024
Referent: Ingvild Gaarden	Ref.dato: 10.04.2024
Deltakere: Gielas Reinbeitedistrikt (heretter forkortet GR i referatet) - Ole Johan Eira (leder i distriktet) og Nils Ante Eira (styremedlem) Narvik kommune - plan (heretter forkortet NK i referatet): Tonje Marit Brekken og Ingvild Gaarden	Fravær:

1. Agenda

Sak	Beskrivelse
1	Narvik kommune ønsker velkommen. Informasjon om prosessen, hva som inngår i retten til konsultasjon. Informasjon om status på detaljreguleringen for Søsterbekk Kryssingsspor.
2	Gjennomgang av planen med kart og områder som påvirker reinbeitedistriktet - kommunes interesser og samiske interesser.
3	Avsluttet møte: Oppsummert kort hva man har blitt enige og uenige om. Vurder oppfyllelse av god tro-kravet. Forklare prosessen etter møte.

2. Innledning

Møtet startet med informasjon om samiske interessers rettigheter og plikter knyttet til konsultasjon, jf. sameloven § 4-6:

Vilkår er at begge parter kommer i god tro og med ønske om å oppnå enighet. Det er ikke absoluttkrav om å oppnå enighet. Dersom det ikke oppnås enighet skal samiske interesser beskrives godt i møtereferat og saksframlegg. Dersom det ikke skrives møtereferat så oppfylles ikke kravet til saksbehandlingsregler. På slutten av møtet må begge parter slutte seg til møtereferatet. Det gis 1 uke svarfrist på å komme med endringer til møtet. Hører man ikke noe innen 1 uke etter at referatet er sendt til gjennomlesing. Forutsettes det at begge parter er enig og slutter seg til møtet.

Informasjon om prosessen

Konsultasjon er mer enn en rett til å bli hørt. Med retten forplikter samiske interesser seg innen rimelig tid å svare på om de ønsker konsultasjon i den aktuelle saken eller ikke (jf. sameloven § 4-5 andre ledd første punktum). Hører ikke kommunen noe innen 5 uker, men påminnelse og SMS varsling, tolkes det som at det ikke er ønske om konsultasjon. Det tas hensyn til reindrifta, men det må meldes ifra så fort det er mulighet for ønske om konsultasjon og når man ser for seg å avholde konsultasjon. Dette av hensyn til at samiske interesser kommer inn tidlig nok for reell medvirkning, og av hensyn til framgang.

- Invitasjon med brev på mail med 5 ukers svarfrist på JA/NEI og tilbakemelding forventet dato for konsultasjon. Det skal samtidig sendes SMS med henvisning til mail.
- Mail må inneholde alle relevante dokumenter for at reinbeitedistriktet har tilstrekkelig grunnlag for å vurdere opp mot sine interesser. Det er anledning til å spørre om informasjonsmøte i forkant av konsultasjon dersom det er spørsmål knyttet til planene.
- Når det er igjen 1 uke av fristen, sendes påminnelsesmail og SMS med henvisning til mail.
- Hører man ingenting fra reinbeitedistriktet innen 5 uker, anses retten til konsultasjon som falt bort, og det er anledning til å komme med innspill ved varsel om oppstart og offentlig ettersyn. Av hensyn til begge parters interesser og framgang i prosess.
- Dersom reinbeitedistriktene har "aktiviteter" som medfører at de ikke kan gjennomføre konsultasjon innen 5 ukersfristen, meldes det i fra JA til konsultasjon og ca. når man har mulighet til å gjennomføre. Eksempel. "Vi takker ja til konsultasjon. Men det må vente til etter kalving i slutten av mai. Foreslår 1 uken på juni."
- Konsultasjon kan skje på ulike steder i prosessen. Det kan være relevant dersom planene endres drastisk og/eller man skal følge opp krav, vilkår og premisser fra konsultasjonen.
- Konsultasjon kan foregå etter eget ønske, befarings, digitalt, telefon etc.
- Vurder om tiltakshaver/konsulenter skal være med å diskutere detaljene. Det kan avholdes møter på dette senere i prosessen. Det må skrives referat som skal ligge ved referatet til konsultasjon.

- Møtereferat renskrives og det er 1 ukers frist med mulighet for å endre. Hører man ikke noe, forutsettes det at innhold er godkjent og at begge parter har sluttet seg til møtereferatet. Sendt via mail, med SMS varsling. Si fra dersom 1 uke er for lite så gis det utvidet frist..
- Hva som ble enighet/uenighet om i møtet skal omtales i saksfremlegget. Ved uenighet/ikke kommet til enighet beskrives samiske interesser godt.
- Det er alltid anledning til å spørre kommune, tiltakshaver, utbygger om informasjon. Spør om det er uklarheter og om det behøves hjelp til å forstå planene og prosessene. Be om informasjonsmøte, telefonsamtale, utdyping på mail.

Det vil være i strid med lovens intensjon om en av partene benyttet konsultasjonsinstituttet i den hensikt å trenere prosessen. I slike tilfeller vil vilkåret om at konsultasjonen skal gjennomføres i god tro, ikke være oppfylt. Faller retten til konsultasjon bort, eller om man takker nei er det anledning til å komme med innspill til varsel om oppstart og offentlig ettersyn. jf. pbl. §§ 5-1 og 5-2.

Formålet er å oppnå enighet og at vi skal ha en dialog og utveksling av synspunkter og deling av nødvendig informasjon. Vi har invitert dere til konsultasjon i god tid før offentlig ettersyn og det vil stå skrevet om konsultasjonen i saksframlegget som blir lagt fram for kommunestyret.

Faktaopplysninger

Varsel om oppstart og invitasjon til konsultasjon ble sendt 02.11.2023, med svarfrist 02.12.2024. Det ble gitt tilbakemelding via telefon at det måtte avholdes et informasjonsmøte med kommunen før konsultasjon angående Søsterbekk Kryssingsspor. Informasjonsmøtet ble avholdt 19. februar. Konsultasjonen ble avholdt 10.04.2024. Referatet har vært under revidering og sendes til reinbeitedistriktet for gjennomlesing 16.05.2024.

Sak 1. Velkommen og informasjon om status på planen

NK: Vi har ikke fått noen dokumenter enda. De er under utarbeidelse. Har hatt konsultasjon med Skjomen RB. Bane Nor har valgt løsning, men de har også tatt et skritt tilbake. De har varslet oppstart av planarbeid, men de har sett etter konsultasjon med Skjomen reinbeitedistrikt og møte med Statsforvalteren at de trente mer informasjon om reindrift og friluftsliv. Det vil bli laget en konsekvensutredning (KU) videre.

Sak 2. Gjennomgang av planen med kart

Kartlegging

GR: Vi var på møte med Bane Nor den 2. april, sammen med Skjomen reinbeitedistrikt.

NK: Var det utemøte eller innemøte? Har dere sett løsningene Bane Nor har vurdert?

GR: Møtet var et informasjonsmøte inne om det endelige alternativet de har tenkt å velge for kryssingssporet. Vi har tidligere vært på befaring ute med Bane Nor. Tidligere var det vanskelig å si noe konkret om reindriften før vi visste helt hvilket alternativ for sporet Bane

Nor landet på. Derfor hadde vi dette møte nylig hvor de presenterte det endelige alternativet de tenker.

NK: **Viser og går gjennom presentasjonen vi har fått fra Bane Nor med de ulike alternativene for sporet og driftsvegen** Har dere sett denne presentasjonen?

GR: Ja, vi har sett denne presentasjonen.

NK: Det Bane Nor mest sannsynlig tenkte å gå for er alternativ 3A. Kryssingsovergang vil lages. Tanken er at dyr, rein og mennesker skal gå ved/langs den nye driftsvegen fra Haugfjell til Søsterbekk, der vil det også lages en undergang. Bane Nor har vurdert konsekvensen for reindriften som "middels" for alternativ 3A, og egentlig for alle alternativene. Føler dere at dere er godt opplyst om prosjektet?

GR: Ja, det tenker vi at vi er.

GR: Vi har noen prosessuelle spørsmål til kommunen. Blant annet rundt KU-en som skal lages. Vi synes det er merkelig at kommunen i første omgang vurderte at det ikke var nødvendig med en KU for dette prosjektet. Vi synes det er bra at Statsforvalteren har påpekt at det må en KU til her. Det er viktig for reindriften at det lages en KU.

NK: Det ble tatt en vurdering av om KU måtte gjennomføres. Men vi har nå forstått at de kartene som ligger ute ikke er helt oppdaterte, så vi skjønnte deretter at det måtte konsekvensutredes i en KU. Kunnskapsgrunnlaget som er tilgjengelig har vi skjønnt er utdatert (feks. kartene i Nibio).

GR: Ja, vi mener det er viktig med en KU. Konsekvensene må belyses for ulike tiltak i reinbeiteområdet. Det er nødvendig for å føre en presis dialog i slike møter og konsultasjoner.

NK: Vi skal ha møte med Bane Nor og Niras (konsulenten) om KU-en og kunnskapsgrunnlaget for reindriften og reindriftsinteressene. Der er det spilt inn mye av det Skjomen reinbeitedistrikt sa angående flyttlei i sin konsultasjon, og selv om dette prosjektet bare er på Søsterbekk vil det påvirke hele linjen. Og jeg har påpekt at det kunnskapsgrunnlaget som ligger ute tilgjengelig på nett er utdatert.

GR: Ja, særlig kartene til Nibio er det en stund siden er oppdatert. Hovedtrekkene er vel der, men de detaljerte kartene er ikke oppdaterte. Derfor er det viktig at reinbeitedistriktene kontaktet og får fortelle hvordan de ulike sakene påvirker oss. Selv om man åpner et kart, og ser at det ikke er en flyttlei akkurat der man planlegger et tiltak, så er det likevel innenfor reinbeitedistriktet og kan påvirke oss. Flyttleiet kan i praksis være flyttet eller ha endret seg fra det som ligger i kartet til Nibio. Så vi skal kontaktes og informeres om de ulike tiltakene. Jo tidligere vi er med i prosessen, jo tidligere unngår man konflikt. Man får tidlig tak i hva som er "go" eller "no-go" for de samiske interessene. Hva er det ved et planlagt tiltak som hindrer oss eller begrenser oss i vår drift. Alle inngrep må vi bli kontaktet om. Det er jo

egentlig selveste forutsetningen for denne konsultasjonen og sameloven § 4 at konsultasjon skal skje i en tidlig fase. Så tidlig som mulig. Slik at vi kan komme inn på et tidlig tidspunkt. Det er hele grunnlaget for denne loven. At vi skal komme inn på et tidlig stadium gjelder ikke bare for høring og konsultasjoner i regi av kommunen, men også informasjon om hva som skal utarbeides og gjøres for et spesifikt tiltak. Dette gjør seg særlig gjeldende i en slik sak som dette hvor kommunen på tidlig stadium har vurdert at KU ikke var nødvendig. Dette er et prakt eksempelpå hvordan man på tidlig stadium kan unngå å gjøre slike feil på starten av saken.

Søsterbekk kryssingsspor er en viktig sak for vår del. Vi har det beitelandet vi har og deler av det ligger der. Det er minimumsfaktoren vår. Alt som går mot vår beitebruk vil påvirke oss. Er det en stor påvirkning så må vi endre ting, og da er det en påvirkning som blir negativ for vår del. Det kumulative perspektivet tilsier at et inngrep i et område kan gi påvirkning og negative konsekvenser for et annet området. Og dette påvirker i ulik grad driftsmønsteret vårt. Jeg vil si at nesten alt av inngrep har en påvirkning i driften, og mest av alt for folk i reinbeitedistriktet. Dette er en veldig viktig sak for oss.

NK: Det tar vi med oss i det videre planarbeidet.

GR: Dette er en sak som vil øke kapasiteten på jernbanene. Det vil påvirke hele strekningen fra Narvik havn til Kiruna. I dag går det ca. 44 tog på strekningen i døgnet, men dette kryssingssporet vil det økes til 66 tog i døgnet. Dette er derfor en 24/7 sak og vi vil ikke ha mulighet til å følge dette opp hele tiden.

NK: I fremtiden kan det også komme dobbeltspor langs Ofotbanen. Men da vil det fremmes nye plansaker, og det blir da nye runder med konsultasjoner og alt som hører til en planprosess for såvidt.

GR: Vi synes det er veldig bra at vi har dette møtet i dag for å si det sånn.

NK: Ja, vi synes også at det er veldig bra at dere kommer.

GR: Vi har noen kulepunkter vi har presisert i møtene med Bane Nor som veldig viktig for vår del.

- Det ene er inngjerding av området. Vi har hatt veldig mye påkjørsler av dyr i en lengre periode. Dette har vært problematisk. Så vi har hatt et krav om inngjerding så dyr ikke kommer seg inn på sporet. Dette er et av de største kravene vi har.
- Med dette følger også at reinen må kunne krysse sporet på ulike plasser. Derfor har vi hatt krav om viltovergangen. Der vil jeg berømme Bane Nor, de har fått med reindriften på et tidlig stadiet.
- Det er ting som er mer kontroversielt. Denne anleggsveien som skal gå fra E6 til Søsterbekk. Det vi tenker med denne vegen er at den største problematikken er om denne vil bli brøytet på vinterstid. Dersom den brøytes vil den sperres for oss. Skal denne veien være permanent eller midlertidig?

NK: Anleggsveien fra E6 er permanent og den er der allerede i dag. Den andre veien som planlegges lenger inn vil også være permanent. Bane Nor ønsker å kunne bruke denne dersom det skjer noe på banen. De har også sagt at den skal kunne være åpen for andre, men man kan ikke parkere på/langs den.

GR: Parkeringen for hytteeierne og andre brukere er jo nesten inntil Haugfjell stasjon, men problemet der er jo at folk går over stasjonen. Og vi er av den oppfatning at de trenger større parkering for anleggsperioden. *viser på kartet hvor den nye anleggsparkeringen er planlagt* Blir denne anleggsparkeringen tilbakeført?

NK: Nei, også denne blir permanent.

GR: *viser viltovergangen på kartet* Det har vært et krav fra vår side at viltovergangen må være på et sted hvor reinen faktisk krysser. Et sted de naturlig krysser. Mellom 37.200 og mellom 37.300 på planlagt strekning skal viltovergangen gå etter den informasjonen vi har fått fra Bane Nord. Det skal være en plattform. Vil vel være mulig for folk også å krysse som skal til hyttene. Det skal også inngjerdnes ved Haugfjell stasjon slik at ingen kan gå over sporet. Disse to sakene har vært viktige for oss. Det har vært problematisk for oss. I området hvor reinen har blitt påkjørt er et område hvor det er naturlig for reinene å trekke til. Det er derfor de blir påkjørt.

GR: For det meste av dette området går det vinterflyttlei og det er vinterbeiteområdet. Jeg må derfor påpeke igjen dette med brøytingen av driftsvegen. At det ikke må gjøres. Det vil sperre vår flyttlei. Her synes jeg det må komme et krav fra kommunen om at denne veien ikke kan brøytes.

NK: Jeg kan undersøke om det er mulig, men jeg har sånn sett ikke noen myndighet til å sette krav om det. Men vi skal undersøke dette.

GR: Slik jeg har skjønnet det, har det ikke vært ønskelig for Bane Nor å brøyte denne vegen. Men hvem blir eier av denne vegen? Dette må vi få klarhet i.

NK: Det ble ikke svart på dette spørsmålet i møtet. Referatet er oppdatert ved revidering. Bane Nor har ikke planer om å vinterbrøyte denne veien av hensyn til reindriften. Statskog eier veien og de sier at veien ikke er dimensjonert og har riktig dekke for vinterbrøyting. De har ikke planer om å vinterbrøyte. Dersom Statskog en gang i fremtiden vil oppgradere veien, så vil saken måtte sendes på høring (til alle berørte) og bestemmelsene i reguleringsplanen vil legge føringer for veien.

GR: Vi har jo forståelse for at hvis det er store avsporinger eller noe akutt som skjer på sporet at det må brøytes. Men også da må det avklares med reindriften. Vi mener at dette må ligge ved når det gjøres et vedtak så vi ikke blir glemt her.

NK: Det er anleggsplan for reguleringsplanen, og driftsplaner for Ofotbanen, og vi kan spille inn at dersom det skjer noe, så ønsker reinbeitedistriktene å kontaktes. I anleggsperioden

ønsker de også å styre litt av ferdselen der, hytteeiere primært, siden de ikke ønsker å ha folk der oppe i anleggsperioden.

GR: Vedlikehold av gjerder er også et viktig punkt. Gjerder som blir satt opp må vedlikeholdes slik at de ikke blir farlige dyrefeller. Det må heller ikke være slik at dyr kommer seg inn i sporet, men ikke ut på grunn av gjerdene.

NK: Bane Nord må vedlikeholde gjerder som de setter opp, gjennom den driftsplanen for Ofotbanen som jeg nevnte. Dette har Bane Nor gitt uttrykk for at er spilt inn i driftsplanen for Ofotbanen, men jeg har ikke kunnskap hvordan, og i hvilken grad, dette blir fulgt opp.

GR: Angående anleggsfasene: vi føler vi på nåværende tidspunkt er litt på tynn grunn angående anleggsfasen. Vi vet ikke helt hvordan driften vår påvirkes. Det er lang tid, 4 år satt av til anleggsperioden. Det vil helt klart være driftsmessige konsekvenser, men vi har per nå ikke nok grunnlag til å vurdere det konkret. Er det da hensiktsmessig å vurdere dette på en konsultasjon nå? Jeg vil foreslå at vi tar et nytt konsultasjonsmøte om anleggsdelen etter vi har hatt et informasjonsmøte med Bane Nor om dette.

NK: Vi har heller ikke informasjon om dette enda, men det er helt innafor å be om ny konsultasjon etter dere har hatt dette informasjonsmøte.

GR: Det er viktig for oss fordi det ikke er kun vinterbeite i dette området, men vi har et hovedtrekk forbi området. Trekklei/flyttlei som blir intensivt brukt. Det er et oppsamlingsområde for reinen. Hele flokken går gjennom her. De blir berørt av dette. Anleggsperioden skjønner vi i ganske så stor grad påvirker oss, men hva som kan gjøres og hvordan vi kan avbøte ulike konsekvenser vet vi ikke per nå.

NK: Akkurat i anleggsfasene kan vi i anleggsplanene sette krav om at reindriftsinteressene skal ivaretas. Konsultasjonsplikten er på kommunalt nivå, men vi kan ikke følge opp i ettertid. Da ligger det hos Bane Nor. Dere må også være flinke til å følge dette opp med Bane Nor da.

GR: De viktigste momenten er vinterbeite og trekk-/flyttlei og oppsamlingsområder for reinen her. Et minstevilkår vil være at reinen fortsatt kan trekke gjennom området. Dette tenker jeg er veldig viktig at NK spiller videre. Fire år er lang tid, og det er ulike vintre vi har. Vi har god kontroll når vi har reinen der og området er tradisjonelt sett godt førvinterbeite. Dette er del av vårt minimumsbeite - vinterbeite. Det er konsekvenser for oss uansett hvordan du vrir eller vender på det.

GR: Vi må ta forbehold om ytterligere ting, siden vi ikke vet detaljplanene enda. Men jeg har en tro og et håp på at vi vil lage disse planene sammen med Bane Nor. Jeg har tro på slike tiltakshavere som tar kontakt med oss i tidlige faser. Som oftest kommer vi seint inn og da skapes det mer konflikt.

GR: Jeg vil si at det at disse gjerdene og viltovergangene er mer i planene, er fordi vi ble inkludert tidlig. All honnør til Bane Nor her. Vi er ikke så vant til denne typen dialog med tiltakshavere. Vi har sett det motsatte i ganske mange tilfeller.

NK: Vi har ikke detaljene i prosjektet nå, men det vi gjorde med Skjomen reinbeitedistrikt var at de møtereferatene de hadde med tiltakshaverne skulle ligge ved referat fra konsultasjon, slik at de blir et supplement til konsultasjonen for å vise til at reinbeitedistriktet blir sikret medvirkning til prosjektet. Bane Nor vil ha ferdig vedtak mai/juni 2025 grovt sett.

GR: Ønsker å si en ting til for anleggsperioden: det er viktig at anleggsvirksomheten i minst mulig grad påvirker selve vinterbeitet i området, slik at vi har en mulighet til å bruke områder også da. Og at reinpåkjørslar avverges. Sikre vår flytt- og beitelei som går her. Det må være en sambruk. Området må kunne brukes parallelt for begge. Området må kanskje sikres først, dersom det er mulig. Sikre området på best mulig måte. Vi må kunne drive reindrift i anleggsperioden. Vi ønsker at man etter ett år inn i anleggsperioden evaluerer. At man er nødt til å evaluere etter ett år. Vi er blitt enige med Bane Nor at vi skal ha evalueringsmøter 1-2 ganger i året. Det vil komme opp uforutsette saker i anleggsperioden. Det er umulig å forutse hvordan driften vil pågå. Mange momenter som vi ikke rår over på nåværende tidspunkt. Vi ser også gjerne for oss en tett dialog med kommunen dersom det er ting dere ønsker å ta opp.

NK: Bane Nor har som sagt tatt et steg tilbake, og jobber nå med å lage planprogram. De har sett at det var for lite informasjon blant annet om reindriften og tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag. De vil gjøre en ordentlig vurdering der.

GR: Dette vil jo være starten på dobbeltsporet. Når man har en metode på hvordan man jobber vil det være enklere for alle parter. Dette er jo en metodeutvikling på en måte i forhold til jernbanen her.

GR: Det må avklares om man har planlagt rekkverk fra E10 og Haugfjell. Det er litt uklart om det som omtales som "kjøresterktrekkverk" skal etableres på hele strekningen eller kun ved skjæringen. Det burde stå at det ikke skal etableres unødvendige barrierer mellom E10 og Haufjellstasjon som hindrer trekk og naturlig flytting av rein.

NK: Angående prosessen: de jobber med å utarbeide planprogram. Bane Nord ønsker at planprogrammet blir vedtatt før sommeren. Deretter vil plandokumentene komme med alle detaljer. Er det noe mer dere ønsker å vite om prosessen? Deretter varsel om oppstart, offentlig ettersyn og ny høringsrunde. Alle dokumentene oversendes til dere da. Da kan dere igjen spørre om informasjonsmøte dersom noe er uklart eller dere ønsker det. Dere kan også da spørre om konsultasjon del 2. Handlingsrommet er kanskje mer lammet for å påvirke da, men der kan man sjekke om det man har bedt om er blitt fulgt opp. Om, og eventuelt hvilke møter, dere ønsker kan dere ta når den tid kommer.

GR: Vil igjen berømme Bane Nor her i denne saken, og tenker NK kan ta lærdom av denne og til andre tiltakshavere at vi må komme inn på et tidlig tidspunkt. Det er viktig at NK spiller dette inn til andre tiltakshavere - på generelt grunnlag.

NK: Det kan vi se på og ta inn i rutinearbeidet vårt.

GR: Bane Nor har vært klar på at de ønsker en redelig prosess, og er åpen og ærlig, og vil forsøke å unngå en klagebehandling. Dette er lærdom til andre tiltakshavere for hvordan man lager en ærlig og redelig prosess for reindriften.

Sak 3. Avslutting møte - hva partene har blitt enige/uenige om som er resultatet av konsultasjonen, sammendrag og oppsummering.

- NK føler at kravet om god tro har vært oppfylt for konsultasjonen, og at man har evnet å sett på løsninger.
- GR føler at vi informasjonsmessig har fått mye, og vet kanskje mer her enn kommunen om arbeidet. Angående god tro og enighet håper de at NK tar med seg våre innspill og vurderinger videre for planen.
- Det er svært viktig for GR at området skal kunne brukes av reindriften også i anleggsperioden.
- Det er svært viktig for GR at anleggsvegen fra E6 til Søsterbekk ikke brøytes på vinteren da det vil sperre reinbeitedistriktets flyttlei.